

DRN Domáci úkol č. 09 – řešení

1. $A = \begin{pmatrix} 5 & -6 \\ 2 & -2 \end{pmatrix}$, $\det(A - \lambda E) = \begin{vmatrix} 5 - \lambda & -6 \\ 2 & -2 - \lambda \end{vmatrix} = \lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$, $\lambda = 1, 2$.

$\lambda = 1$: $\begin{pmatrix} 4 & -6 \\ 2 & -3 \end{pmatrix}$, $4v_1 - 6v_2 = 0$, volba $v_2 = 2 \implies v_1 = 3$, $\vec{y}_a = \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \end{pmatrix} e^{1 \cdot x} = \begin{pmatrix} 3e^x \\ 2e^x \end{pmatrix}$.

$\lambda = 2$: $\begin{pmatrix} 3 & -6 \\ 2 & -4 \end{pmatrix}$, $3v_1 - 6v_2 = 0$, volba $v_2 = 1 \implies v_1 = 2$, $\vec{y}_b = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \end{pmatrix} e^{2x} = \begin{pmatrix} 2e^{2x} \\ e^{2x} \end{pmatrix}$.

Obecné řešení $\vec{y}(x) = a\vec{y}_a + b\vec{y}_b = \begin{pmatrix} 3ae^x + 2be^{2x} \\ 2ae^x + be^{2x} \end{pmatrix}$, $x \in \mathbb{R}$. Rozepíšeme:

$y_1(x) = 3ae^x + 2be^{2x}$, $y_2(x) = 2ae^x + be^{2x}$, $x \in \mathbb{R}$.

Poč. podmínky: Rovnice $3a + 2b = 5$, $2a + b = 3$, odtud $a = b = 1$.

Řešení: $y_1(x) = 3e^x + 2e^{2x}$, $y_2(x) = 2e^x + e^{2x}$, $x \in \mathbb{R}$.

Protože obecné řešení nespĺňuje $\vec{y}(x) \rightarrow \vec{0}$ pro $x \rightarrow \infty$, tak řešení $\vec{y}(x) = \vec{0}$ není stabilní.

Jiné dobré odůvodnění: Protože máme vlastní číslo $\lambda \geq 0$, tak

2. $A = \begin{pmatrix} 0 & 9 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}$, $\det(A - \lambda E) = \begin{vmatrix} 0 - \lambda & 9 \\ -1 & 0 - \lambda \end{vmatrix} = \lambda^2 + 9 = 0$, $\lambda = \pm 3i$.

$\lambda = 3i$ (tento stačí): $\begin{pmatrix} -3i & 9 \\ -1 & -3i \end{pmatrix}$, $-3iv_1 + 9v_2 = 0$, volím $v_2 = i \implies v_1 = 3$,

$\vec{y}_C = \begin{pmatrix} 3 \\ i \end{pmatrix} e^{3ix}$. Přepíšu $e^{3ix} = \cos(3x) + i \sin(3x)$, roznásobím s vektorem a dostávám

$\vec{y}_C(x) = \begin{pmatrix} 3 \cos(3x) + 3i \sin(3x) \\ -\sin(3x) + i \cos(3x) \end{pmatrix}$. Dvě řešení do báze:

$\vec{y}_a(x) = \operatorname{Re}(\vec{y}_C) = \begin{pmatrix} 3 \cos(3x) \\ -\sin(3x) \end{pmatrix}$, $\vec{y}_b(x) = \operatorname{Im}(\vec{y}_C) = \begin{pmatrix} 3 \sin(3x) \\ \cos(3x) \end{pmatrix}$.

Takže obecné řešení $\vec{y}(x) = a\vec{y}_a(x) + b\vec{y}_b(x)$ neboli

$y_1(x) = 3a \cos(3x) + 3b \sin(3x)$,

$y_2(x) = -a \sin(3x) + b \cos(3x)$, $x \in \mathbb{R}$.

Protože obecné řešení nespĺňuje $\vec{y}(x) \rightarrow \vec{0}$ pro $x \rightarrow \infty$ (popřípadě protože existuje vlastní číslo s $\operatorname{Re}(\lambda) \geq 0$), tak řešení $\vec{y}(x) = \vec{0}$ není stabilní.

3. Přeznačení $y = y_1$. Pak redukuje

$$\begin{aligned} y_1' &= y_2 & y_1' &= y_2 \\ y_2'' + xy_2' - y_2 - \ln(x)y_1 &= 13e^x & \implies y_2' &= y_3 \\ y_3' + xy_3 - y_2 - \ln(x)y_1 &= 13e^x \end{aligned}$$

$$y_1' = y_2$$

Výsledek: $y_2' = y_3$

$$y_3' = \ln(x)y_1 + y_2 - xy_3 + 13e^x.$$